

Keuzedeel mbo

Screenen en adviseren van cataractpatiënten over implantlenzen

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Versie

Versie 2

Code

K0829

Penvoerder: Sectorkamer specialistisch vakmanschap
Gevalideerd door: Sectorkamer specialistisch vakmanschap
Op: 06-06-2017

1. Algemene informatie

D1: Screenen en adviseren van cataractpatiënten over implantlenzen

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Relevantie van het keuzedeel

Het keuzedeel sluit aan bij de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en bij het huidige takenpakket van de technisch oogheeskundig assistent. Het betreft een verdieping van het takenpakket waardoor de technisch oogheeskundig assistent zijn positie op de arbeidsmarkt verbetert.

Beschrijving van het keuzedeel

De technisch oogheeskundig assistent is steeds meer betrokken bij een breed spectrum van oogheeskundige zorg, refractie, ooglidchirurgie en de daarbij behorende patiëntcategoriën. De cataractpatiënt kan als behandeling een lensimplantatie ondergaan. De technisch oogheeskundig assistent heeft hierin een taak ten aanzien van de screening en advisering over de juiste leniskeuze. Hij dient verder goed op de hoogte te zijn van het voortraject, van de behandeling en van de nazorg.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verdiepend

2. Uitwerking

D1-K1: Screenen en adviseren van cataractpatiënten over implantlenzen.

Complexiteit

De technisch oogheelkundig assistent krijgt steeds vaker te maken met patiënten die kiezen voor een lensimplantatie. Hij wordt dan ook nauw betrokken bij de screening en advisering van deze patiëntenpopulatie. Van de patiënt die kiest voor een lensimplantatie wordt verwacht dat hij alle voor-en nadelen van de lensimplantatie goed in overweging kan nemen voordat hij de procedure in gaat.

De technisch oogheelkundig assistent speelt een cruciale rol hierin en er wordt van hem verwacht dat hij de verwachtingen van de patiënt goed kan managen naar de juiste lenskeuze. Hierbij kan hij te maken krijgen met patiënten die zich goed maar ook minder goed voorbereid hebben en met de situatie dat wat de patiënt wil niet altijd uitgevoerd kan worden qua techniek of financiën. De technisch oogheelkundig assistent wordt dan geacht de patiënt toch tot een verantwoorde lenzekeuze te laten komen. Op grond van de verwachting van de patiënt, het afnemen van de anamnese, het uitvoeren van de metingen en de functieonderzoeken zal hij dan ook tot een goede analyse moeten komen voor het type lens dat wenselijk en haalbaar is. Dit vraagt van de technisch oogheelkundig assistent een goed observatievermogen en communicatieve vaardigheden. Daarnaast moet hij kunnen inspelen op veranderende situaties. Ook de parameters voor het oog verkregen uit de metingen en functieonderzoeken, kunnen voorafgaand of tijdens de ingreep bepalend zijn om toch te komen tot een andere lenskeuze. De patiënt moet ook hier informatie krijgen waarom een ander type lens wenselijker is. De technisch oogheelkundig assistent zal zijn bevindingen dan ook goed moeten kunnen onderbouwen en vertrouwen moeten wekken op basis van zijn deskundigheid.

Verder heeft de technisch oogheelkundig assistent te maken met veel soorten implantlenzen van verschillende sterktes en met snelle technologische ontwikkelingen op dit gebied. Dit vraagt dat hij zijn deskundigheid op dit gebied continu op peil houdt.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De technisch oogheelkundig assistent werkt zelfstandig, op uitvoerend niveau en volgens protocol bij de screening en advisering van cataractpatiënten over implantlenzen.

Hij kan hierbij zijn keuzes verantwoorden, onderbouwen, zijn eigen grenzen bewaken of aangeven en hij draagt zijn bevindingen over aan de oogarts.

Hij is hierbij verantwoordelijk voor de resultaten van zijn eigen werkzaamheden. Binnen die kaders kan hij omgaan met onverwachte situaties en omstandigheden zoals spoed en/of situaties die afwijken van het protocol.

Hij legt hierbij verantwoording af aan zijn leidinggevende over de uitvoering van zijn werkzaamheden. Verder heeft hij veelvuldig overleg met collega's om de werkprocessen goed uit te kunnen voeren.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Heeft specialistische kennis van pathologie van het oog bij cataractpatiënten.
- Heeft specialistische kennis van anamneseprotocol van cataractpatiënten bij implantlenzen.
- Heeft specialistische kennis van indicatie, complicaties en contra-indicaties van implantlenzen.
- Heeft kennis van vergoedingsystematiek van implantlenzen.
- Heeft kennis van medicatie van cataractpatiënten bij implantlenzen.
- Heeft specialistische kennis van typen lenzen en hun werking (voor-en nadelen).
- Heeft kennis van oogheelkundige materialen, meetinstrumentarium en functieonderzoeken bij cataractpatiënten

D1-K1-W1: Aanvullende anamnese uitvoeren.

Omschrijving

De technisch oogheelkundig assistent neemt een aanvullende anamnese af om te komen tot een goede diagnosestelling voor de operatie van het plaatsen van de juiste implantlens.

De technisch oogheelkundig assistent geeft verder informatie over de operatie en welke nazorg de patiënt nodig heeft.

D1-K1-W1: Aanvullende anamnese uitvoeren.

Resultaat

Volledig verslag van de anamnese in de patiëntstatus dat beschikbaar is tijdens het verdere behandeltraject.
De patiënt kent de (on)mogelijkheden van de operatie en welke nazorg voor hem nodig is.

Gedrag

Bepaalt welke procedures en methodes ingezet dienen te worden om tot een juiste aanvullende anamnese te komen.

Stelt relevante vragen aan de patiënt om de benodigde informatie te verkrijgen.

Legt vlot en accuraat relaties tussen de informatie van de patiënt en de (on)mogelijkheden voor de operatie.

Controleert of aan de verwachtingen van de patiënt is voldaan.

Verwerkt de gegevens van de anamnese accuraat in de patiëntstatus.

Kan de patiënt overtuigen op basis van zijn eigen kennis en deskundigheid.

De onderliggende competenties zijn: Aandacht en begrip tonen, Formuleren en rapporteren, Onderzoeken, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W2: Oogheekkundige metingen verrichten.

Omschrijving

De technisch oogheekkundig assistent onderzoekt de ogen van de patiënt om de juiste parameters te verkrijgen voor het juiste lenstype. Het gaat hierbij om metingen van de gezichtsscherpte, onderzoek naar de samenwerking van de ogen, controle van het voorsegment, de media en het netvlies. Indien hier aanleiding toe is voert de technisch oogheekkundig assistent aanvullende functieonderzoeken uit zoals: netvliesfotografie, gezichtsveldonderzoek, OCT (optische coherente tomografie), echografie, FAG(fluoresceïne angiografie) en endotheelfotografie.

De resultaten van de metingen en functieonderzoeken bespreekt de technisch oogheekkundig assistent met de patiënt.

Resultaat

De patiënt weet wat hij kan verwachten tijdens de metingen en functieonderzoeken die hij ondergaat en wat deze inhouden.

Verslag van de bevindingen van de metingen en functieonderzoeken in de patiëntstatus.

Gedrag

Voert de metingen en functieonderzoeken bedreven en accuraat uit waarbij de patiënt zo min mogelijk hinder ondervindt van deze metingen en functieonderzoeken.

Interpreteert de meet- en onderzoeksgegevens en consulteert de arts bij afwijkingen en bij twijfel.

Houdt zich aan de voorgeschreven werkprocedures.

Legt bevindingen van de metingen en functieonderzoeken volledig en nauwkeurig vast in de patiëntstatus.

Draagt kennis en inzicht over waarbij de patiënt helderheid krijgt en zijn vragen zijn beantwoord.

Kiest de juiste functieonderzoeken (behorend bij het lenstype) en voert ze in de juiste volgorde uit.

Geeft op een duidelijke en begrijpelijke wijze uitleg waarbij hij vertrouwen wekt op basis van zijn deskundigheid.

Controleert of aan de verwachtingen en wensen van de patiënt is voldaan.

D1-K1-W2: Oogheekundige metingen verrichten.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Analyseren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Kwaliteit leveren, Instructies en procedures opvolgen

D1-K1-W3: Begeleiden van de patiënt naar lenskeuze.

Omschrijving

De technisch oogheekundig assistent geeft de patiënt inzicht in wat zijn oogaandoening inhoudt, wat de consequenties zijn en welke operatie met welk lenstype mogelijk is. Hierbij vraagt hij naar de wensen van de patiënt en bespreekt samen met de patiënt de beste optie voor behandeling. Indien de wens van de patiënt afwijkt van de mogelijkheid voor behandeling bespreekt hij samen met de patiënt de alternatieven.

Hij geeft de patiënt helderheid over het vervolgtraject en beantwoordt hierbij vragen van de patiënt.

Aan de hand van zijn bevindingen en wensen van de patiënt maakt hij een verslag.

Resultaat

De patiënt kan een weloverwogen keuze maken voor zijn operatie.

Gedrag

Geeft informatie over de operatie op een begrijpelijke en toegankelijke manier.

Luistert actief, vat samen en vraagt door om te achterhalen wat de wensen van de patiënt zijn.

Weegt mogelijkheden en onmogelijkheden tegen elkaar af en beargumenteert voor de patiënt de voor-en nadelen van een keuze.

Geeft eigen grenzen aan bij twijfel of als zijn advies voor lenstype afwijkt van de wens van de patiënt.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Overtuigen en beïnvloeden, Presenteren, Onderzoeken, Omgaan met verandering en aanpassen

D1-K1-W4: Patiënt(gegevens) overdragen aan oogarts.

Omschrijving

De technisch oogheekundig assistent draagt de patiënt(gegevens) over aan de oogarts en vult zonodig mondeling aan wat zijn bevindingen zijn t.o.v. de operatie en lenstype.

Hij draagt zorg voor de afhandeling van de patiëntstatus en maakt zonodig een vervolgspraak.

Resultaat

Patiënt is klaar voor diagnostiek en eventuele operatie door de oogarts.

Gedrag

Kan informatie en handelwijzen tegen elkaar afwegen om tot een goed doordacht, juist en onderbouwd standpunt te komen.

Staat voor zijn eigen keuzes en handelingen en laat zich hierop aanspreken.

Wekt vertrouwen op basis van zijn eigen deskundigheid.

Maakt bij de overdracht van patiënt(gegevens) onderscheid tussen hoofd-en bijzaken.

Bewaakt zijn eigen grenzen van deskundigheid en geeft zijn grenzen tijdig aan de oogarts aan.

De onderliggende competenties zijn: Presenteren, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Analyseren